

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 410
23. listopadu 2020

V tomto čísle naleznete

- Úvodník státní tajemnice
- Neformální videokonference lídrů členských států
- Prague European Summit 2020
- Podzimní balíček Komise
- Potenciál obnovitelné energie pro klimaticky neutrální EU
- Vyjednávání o novém víceletém finančním rámci
- Videokonference ministrů zemědělství a rybolovu
- Videokonference ministrů pro evropské záležitosti
- Neformální videokonference ministrů zahraničí
- Neformální videokonference ministrů pro vnitřní trh
- Neformální videokonference ministrů pro kosmickou politiku
- Debata o Zdravotní unii
- Schválené rámcové pozice
- Program evropských institucí

Milí čtenáři,

k hlavním tématům, jimž bude v posledním listopadovém týdnu v oblasti evropské politiky věnována pozornost, patří jednání o budoucím vztahu EU s Velkou Británií, která stále pokračují i měsíc po preferovaném deadlinu a jen 38 dní před koncem přechodného období, vývoj a nákup vakcíny proti covid-19 a také budoucí rozpočet EU poté, co Polsko a Maďarsko zabránili jeho schválení. Protože se také blíží poslední letošní Evropská rada, rezonuje poměrně silně také klimatická politika.

Rada EU zasedá tento týden videokonferenčně ve dvou formacích. V pondělí proběhla videokonference ministrů odpovědných za rozvoj, kteří se věnovali cílům udržitelného rozvoje, mimo jiné v souvislosti s mezinárodní reakcí na pandemii covid-19 a úsilím o oživení, dále rovností mužů a žen v rámci vnější činnosti EU a aktuálnímu stavu jednání o dohodě, která naváže na dohodu s Cotonou.

V pátek budou online jednat ministři pro výzkum. Mezi hlavní body jejich videokonference budou patřit nové cíle EU v oblasti vývoje a výzkumu, program Horizont Evropa a pracovní program nadcházejícího předsednictví Rady EU.

Neformální videokonference lídrů členských států

Dne 19. listopadu se uskutečnila již druhá neformální videokonference lídrů členských států EU k pandemii covid-19. Lídři se na zájmu o pravidelné sdílení zkušeností a osvědčených postupů a potřeby užší koordinace v rámci EU shodli již na říjnové Evropské radě. ČR zastupoval předseda vlády Andrej Babiš.

V úvodu lídři prodiskutovali **ostatní aktuální témata**. Rada z nich v tomto bloku vyjádřila solidaritu v souvislosti s teroristickými útoky v Rakousku a Francii. Francouzský prezident zmínil i Náhorní Karabach a potřebu obnovit roli Minské skupiny. Kancléřka Angela Merkelová za německé předsednictví otevřela téma nového **víceletého finančního rámce** a popsala, jak složitá byla jednání s Evropským parlamentem. Dále ozřejmila, že ke kondicionalitě dodržování zásad právního státu je dojednaná dohoda střední cestou, která ale pro Maďar-

V Bruselu se tento týden koná plenární zasedání Evropského parlamentu. Poslanci se budou zabývat mimo jiné ochranou spotřebitelů, zejména právem spotřebitele na opravu s cílem zabránit praktikám záměrně zkracujícím životnost výrobků, průmyslovou strategií EU, novým pravidlům pro digitalizaci justice nebo problematikou svobody sdělovacích prostředků v EU. Ve středu se plenárního zasedání zúčastní předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová a bude s poslanci diskutovat o prioritách pro prosincové zasedání Evropské rady.

V pátek pořádáme další z letošní série kulatých stolů Národního konventu o EU, tentokrát na téma „Konference o budoucnosti Evropy z pohledu České republiky“. Prostřednictvím videokonference budeme diskutovat o tom, jaký vliv by konference, jejíž realizaci na neurčito odsunula pandemie covid-19, měla mít na další směřování EU, jaké priority by v rámci ní měla Česká republika prosazovat a také jak by měl vypadat národní formát konference. Před koncem letošního roku nás pak čeká ještě jeden kulatý stůl, který se bude věnovat problematice vztahů s Afrikou.

sko a Polsko není přijatelná. K tomuto tématu se vyjádřil i premiér Slovinska, který tuto pozici Maďarska a Polska podpořil a vyzdvihl roli Soudního dvora EU v oblasti právního státu.

Nosné téma **covid-19** uvedla předsedkyně Komise, a to informaci o Vědecké platformě, která začala pracovat. Komise také přijala doporučení k antigenním testům, ale upozornila, že ne všechny jsou dostatečně kvalitní. U. von der Leyenová zmínila také potřebu vzájemného uznávání testů a možnost společné veřejné zakázky.

Následně informovala o vakcínách – úsilí Komise o zajištění dodávek, roli Evropské agentury pro léčivé přípravky a její spolupráci s americkou lékovou agenturou. Zdůraznila otázku komunikace (očkování, boj s dezinformacemi).

/Pokr. na s. 2/

Zmínila také potřebu solidarity se sousedy – západním Balkánem, Východním partnerstvím a nástroj COVAX (vakcíny pro nejhudší země).

Následně proběhla výměna názorů mezi lidry, kteří popisovali situaci ve svých zemích. Ve většině států přetrvávají vysoká čísla, i když se zdá, že se situace stabilizuje. **Slovensko prezentovalo svou testovací kampaň** a její výsledky. Často v diskusi zaznívalo volání po vzájemném uznávání testů a pozitivní byla také reakce na společnou veřejnou zakázku na testy. V otázce **očkovaní** panuje **shoda na koordinaci, prioritních kategoriích i distribuci**. Lidři považují Vánoce za složité období, kdy nebude

možné zrušit veškerá omezení, a proto komunikace vůči občanům nebude snadná.

Předsedkyně Komise se v závěru krátce dotkla i **brexitu** - jednání byla přerušena kvůli nákaze covid-19 v týmu Michela Barniera, nicméně budou obnovena co nejdříve. Dále zdůraznila význam COVAX a veřejné zakázky na testy. Řeší se i délka karantény, shodu se ale nedaří nalézt. Posléze zdůraznila ochotu pomoci s koordinací komunikace kolem Vánoc a apelovala na členské státy ohledně sdílení národních vakcinačních plánů. /L. Lukačovič/

Prague European Summit 2020 > ČR a EU

Ve dnech 18.-19. listopadu se uskutečnil i přes pandemii covid-19 další ročník konference Prague European Summit. Krátce po zahájení přednesla mj. vystoupení bývalá vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová.

F. Mogheriniová hovořila o tom, jak by měla vypadat unijní zahraniční politika i vztah zemí sedmadvacítky k Číně, Rusku či Turecku. Podle italské političky, která v současné době působí jako rektorka College of Europe, poslední čtyři roky představují pro Evropskou unii náročný test, protože musela čelit vícero výzvám. **Unie se ocitla v situaci, kdy musela jednat v některých zahraničněpolitických otázkách osamoceně**, uvedla F. Mogheriniová s odkazem na snahu evropských představitelů o zachování

jaderné dohody s Íránem. Žádný konflikt v současném světě však dle ní není takového charakteru, aby jej mohla vyřešit pouze jedna světová velmoc. Unijní snaha potřebuje, aby došlo k mobilizaci i dalších spojenců a partnerů.

Ačkoli pravidla rozhodování v otázkách zahraniční politiky na úrovni EU vyžadují jednomyslnost, podle F. Mogheriniové tento požadavek nezpůsobuje problémy. Vztahy s Čínou i Ruskem pokládá bývalá vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku za komplexní. Je složitější je vztah s Tureckem, **protože jde o členský stát NATO** a stát, s nímž je sedmadvacítka sdílí celní unii. /P. Pospíšil/

Podzimní balíček Komise > Komise

Komise 18. listopadu představila tzv. podzimní balíček opatření v oblasti hospodářské politiky, včetně stanovisek k návrhům rozpočtových plánů zemí eurozóny na rok 2021 a politických doporučení pro eurozónu. Jedná se o další krok v cyklu evropského semestru 2021, který byl zahájen v září zveřejněním Roční strategie pro udržitelný růst (ASGS).

V ASGS v září Komise předložila členským státům strategické pokyny pro vypracování jejich plánů na podporu oživení a odolnosti nezbytných pro čerpání podpory z nové facility na podporu oživení a odolnosti (RRF). Komise také popsala změny v evropském semestru 2021 v souvislosti s RRF.

Na ASGS nyní navázala **doporučení pro eurozónu**. V letošním roce doporučení poskytují také politické pokyny k prioritám, kterým by se členské státy eurozóny měly věnovat ve svých **plánech na podporu oživení**.

Doporučení vyzývají členské státy, aby přeorientovaly své fiskální politiky směrem k dosažení omezitelných střednědobých pozic, jakmile to situace umožní. Státy jsou také vedeny k tomu, aby posílily **vnitrostátní institucionální rámce a provedly takové reformy a investice**, které pomůžou v souladu s ekologickou a digitální transformací restartovat evropskou ekonomiku. Doporučení vyzývá rovněž k dokončení hospodářské a měnové unie a k posílení mezinárodní úlohy eura.

Zpráva mechanismu varování slouží jako nástroj pro kontrolu a odhalování makroekonomické nerovnováhy. Dle letošní zprávy se nerovnováha až do vypuknutí krize covid-19 zmenšovala. U států, které se s nerovnováhou potýkaly již před pandemií, riziko naopak narůstá. Ve zprávě se doporučuje vypracovat posouzení závažnosti možné makroekonomické nerovnováhy pro 12 států, u nichž byla nerovnováha identifikována již v únoru 2020. /A. Mundil/

Akční plán Evropského pilíře sociálních práv > Komise

Úřad vlády předal 19. listopadu Komisi dokument „Příspěvek ČR do přípravy Akčního plánu Evropského pilíře sociálních práv.“ Příspěvek je vstupem vlády do rozsáhlé veřejné konzultace vyhlášené Komisí, která má přispět k debatě o další evropské spolupráci v oblasti politiky zaměstnanosti, sociální politiky a vzdělávání pro nadcházející léta.

Deklarace Evropský pilíř sociálních práv (EPSP) byla slavnostně vyhlášena 17. listopadu 2017. Evropský pilíř sociálních práv je sociální strategie EU, která má zajistit sociálně spravedlivý přechod EU v oblasti digitalizace, klimatické neutrality, adaptace demografickým změnám a zotavení z ekonomických dopadů pandemie covid-19. Deklarace EPSP vychází z **20 hlavních zásad**, které lze

rozdělit do tří kapitol: **rovné příležitosti a přístup na trh práce; sociální ochrana a začleňování; spravedlivé pracovní podmínky.**

Nové vedení Komise v čele s předsedkyní Ursulou von der Leyenovou představilo 14. ledna 2020 plán své činnosti v oblasti zaměstnanosti, sociální politiky atd. prostřednictvím sdělení „Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci.“ V tomto sdělení vedení Komise také slíbilo připravit prováděcí **Akční plán**, který předloží ke schválení v roce 2021. V rámci přípravy Akčního plánu Komise zahájila širokou konzultaci se všemi členskými státy a regiony EU a dalšími partnery.

/Pokr. na s. 3/

Komise proto vyzvala **sociální partnery** a orgány na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni, aby do 30. listopadu 2020 **předložili své názory na potřebná další celoevropská opatření** a přijali své vlastní konkrétní závazky k provádění pilíře.

V návaznosti na výzvu Komise vláda ČR připravila **Příspěvek ČR**. Dokument byl během přípravy konzultován s hospodářskými a sociálními partnery (tripartitou). Dokument byl projednán Pracovním týmem RHSD pro EU ve dnech 9. října a 6. listopadu 2020. Dokument byl schválen Výborem pro Evropskou unii na vládní úrovni 9. listopadu 2020. Vláda v dokumentu popsala, která další opatření na celoevropské úrovni považuje za potřebná. ČR například usiluje o **vyšší podporu profesní mobility v rámci EU a odstraňování stále existujících překážek pro volný pohyb pracovníků v EU**. ČR také požaduje, aby Komise provedla výklad pravidel veřejné podpory (či iniciovala jejich

změnu) tak, aby bylo možné z veřejných zdrojů podporovat sociální a dostupné bydlení pro všechny domácnosti, které takovou podporu potřebují. Vláda dále preferuje, aby Akční plán obsahoval také několik měřitelných cílů v oblasti zaměstnanosti a úsilí o sociální inkluzi a redukci chudoby.

Dne 19. listopadu také proběhla online **debata k Akčnímu plánu** za účasti evropského komisaře pro zaměstnanost a sociální práva Nicolase Schmita a ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové, předsedy Českomoravské konfederace odborových svazů Josefa Štěduly, zástupce státní tajemnice pro evropské záležitosti Štěpána Černého a dalších panelistů.

Komise na základě příspěvků předložených v rámci veřejné konzultace **představí Akční plán v prvním čtvrtletí příštího roku.** /A. Mundil/

Potenciál obnovitelné energie pro klimaticky neutrální EU > Komise

Komise vydala strategii na zužitkování potenciálu offshore obnovitelné energie pro klimaticky neutrální Evropu.

Komise v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a závazku dosažení klimatické neutrality do roku 2050 publikovala strategii s cílem nastartovat **rozvoj obnovitelných zdrojů na moři u pobřeží členských států EU**. Cílem strategie je informovanost o chystaných aktivitách, které mají zajistit podporu, usnadnit administrativní zátěž, vyjasnit pravidla přeshraniční spolupráce a pravidla státní podpory energetických projektů, tak aby došlo k nastartování investic do výstavby a vývoje **větrných elektráren na moři a elektráren využívající kinetickou energii z vln**.

Komise uvádí, že podle dostupných projekcí a modelací je rozvoj obnovitelné energie na moři naprosto **zásadní pro dosažení závazků Pařížské dohody**. Zároveň Komise tvrdí, že rozvoj tohoto zdroje obnovitelné energie je nejvíce ekonomicky efektivní a zároveň členské státy v něm mají největší potenciál pro další růst. Přestože členské státy udělaly v posledním desetiletí v rozvoji obnovitelných zdrojů na moři významný pokrok a došlo k zásadnímu snížení ceny těchto technologií, pro potřeby dekarbonizace bude nezbytné navýšit instalovanou kapacitu.

Celkový instalovaný výkon obnovitelných zdrojů na moři je v EU momentálně 12 GW, do roku 2030 bude potřeba 60 GW větrných elektráren na moři a 1 GW zdrojů generující elektřinu z vln. Do roku 2050 bude poté následně potřeba 300 GW větrných elektráren na moři a 40 GW elektřiny z vln. Zároveň Komise uvádí, že rozvoj tohoto zdroje energie představuje i **příležitost pro vnitrozemské státy**, které jsou součástí dodavatelské řetězce součástek pro větrné elektrárny, tedy i pro Českou republiku.

Pro dosažení takto ambiciózního navýšení instalované kapacity Komise avizuje zohlednění při revizi směrnice REDII, revizi pravidel pro správu energetické infrastruktury TEN-E, vyjasnění pravidel pro spolupráci provozovatelů přenosové soustavy a pro tvorbu plánu rozvoje infrastruktury, nastavení pravidel státní podpory a s odporu výzkumu projektů, jako jsou plovoucí fotovoltaické elektrárny. Zároveň Komise konstatuje, že rozvoj zdrojů obnovitelné energie na moři by měly členské státy zohlednit při tvorbě **národních plánů obnovy**.

/M. Sitta/

Vyjednávání o novém víceletém finančním rámci > ČR a EU

Dne 10. listopadu byla na posledním triologu mezi Radou a Parlamentem dosažena politická dohoda k víceletému finančnímu rámci (VFR) léta 2021-2027 a na něho navázaném nástroji NGEU (celkový objem balíku přes 1,8 bilionu eur: 1 074 mld. eur VFR + 750 mld. eur NGEU).

Členským státům byl následně zaslán celkový balíček obsahující upravený návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec pro období 2021–2027, upravený návrh interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových otázkách a o řádném finančním řízení a připojené společné deklarace Parlamentu, Rady a Komise.

Výsledný kompromis obsahuje zejména cílené navýšení výdajových programů o **15 mld. eur a instrumentu flexibility o 1 mld. eur**, přičemž celkové stropy VFR 2021–2027 budou zachovány. Toto navýšení bude financováno z vybraných pokut získaných od firem za porušení pravidel hospodářské soutěže, které se nebudou vracet jako

dříve do členské státy, ale zůstanou v rozpočtu EU; dále z nevyužitých prostředků programu Horizon; z prostředků navrácených z finančních nástrojů v rámci nástrojů vnější pomoci EU a z existujících rezerv. Tyto prostředky budou rozdělené mezi tzv. **vlažkové programy** určených Parlamentem.

Primárně se navýšení bude týkat **EU4Health** (+ 3,4 mld. eur.); **Erasmus+** (+ 2,2 mld. eur); či Integrovaná správa hranic a pohraniční a pobřežní stráž (+ 1,5 mld. eur).

Výsledný kompromis obsahuje i indikativní plán k zavedení nových vlastních zdrojů, kterým je závazkem k předložení návrhů Komisí a k jejich projednání Radou dle stanoveného harmonogramu. Uvažované **nové vlastní zdroje** jsou příspěvek z plastového odpadu; digitální poplatek; mechanismus uhlíkového vyrovnávání na hranicích; vlastní zdroj založený na evropském systému emisních povolenek ETS; daň z finančních transakcí a společný základ daně z příjmu právnických osob. /Pokr. na s. 4/

V neposlední radě kompromis taky zahrnuje i vyšší ambice a posílené monitorování výdajů souvisejících s biologickou rozmanitostí, klimatem a genderovými otázkami.

Nejproblematictější prvkem celkové dohody se stalo nařízení ke **kondicionalitě vlády práva** na ochranu rozpočtu EU. S jeho zněním nesouhlasí dva členské státy, **Maďarsko** a **Polsko**, které mají odůvodněné obavy z absence dostatečných záruk a protivah v předmětném návrhu, které by zabránily neodůvodněnému penalizování členských států za politické postoje. Z tohoto důvodu

v současné době, obě státy **blokují** přijetí nařízení k VFR a Rozhodnutí k vlastním zdrojům, které tvoří stěžejní legislativu pro implementaci víceletého finančního rámce EU.

ČR podporovala dosažení dohody o VFR s Parlamentem co nejdříve a obecně tak vítá, že byla nalezena politická dohoda.

/M. Ondičová/

Videokonference ministrů zemědělství > Rada

Dne 16. listopadu se ministři zemědělství EU prostřednictvím videokonference diskutovali zejména situaci na evropském trhu se zemědělskými produkty. Delegace ČR byla vedena ministrem zemědělství Miroslavem Tomanem.

Ministři si po vyslechnutí prezentace Komise o **aktuálním stavu na trzích se zemědělskými komoditami** vyměnili národní pohledy na problémy, kterým zemědělsko-potravinářský sektor čelí. Vyjmenovali faktory, které zatěžují trh nejen ve spojitosti s dopady pandemie covid-19. Rizika plynou i z dopadů afrického moru prasat (AMP), ptačí chřipky a brexitu. Z pohledu ČR je v současnosti nejsložitější situace v sektoru vepřového masa a cukru. Panuje shoda, že situace na trhu EU je třeba i nadále sledovat.

Rakouská delegace informovala ministry o dopadech **dohody o přidružení EU a Mercosuru** na zemědělství. Komise přislíbila vypracování kumulativní analýzy dopadů podobných obchodních dohod na evropské zemědělství.

Česká republika spolu s Polskem informovala o trvajícím ohrožení sektoru vepřového, které je způsobeno šířením **afrického moru prasat** na území EU. Vyzvaly k podpoře opatření zaměřených proti zavlečení nákazy směrem k ochraně chovů domácích prasat, k hledání vhodné celoevropské podpory zemědělcům a zpracovatelům a v neposlední řadě žádaly Komisi o zjednodušení požadavků spojených s **kompensacemi vynaložených nákladů** při boji s touto nemocí.

Diskuzi byly podrobeny i výsledky **konference týkající se strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“**, kterou uspořádala Komise ve dnech 15. a 16. října 2020. Ministr M. Toman i někteří jeho protějšci požádali Komisi, aby provedla příslušná kumulativní posouzení dopadů. Ministři rovněž využili příležitost a požádali Komisi o objasnění, zda má v úmyslu stáhnout svůj návrh týkající se **reformního balíčku Společné zemědělské politiky po roce 2020**, jehož trialogy se nedávno rozběhly. Komisařka pro zdraví Stella Kyriakidesová tuto možnost vyvrátila. Německé předsednictví plánuje zaslat Komisi dopis, který bude vedle jiného obsahovat i upozornění na spolurozhodovací pravomoc Parlamentu a Rady při přijímání legislativních aktů EU.

Ministři rovněž projednali oblast **lesnictví** ve světle úlohy lesů v probíhající klimatické změně a propojenost s ostatními politikami EU, problematiku plýtvání potravinami a své přípravy na summit OSN o potravinových systémech, který se má konat v září 2021 v rámci Valného shromáždění OSN.

Dánská delegace informovala o situaci, pokud jde o mutace **viru způsobující covid-19** na kožešinových farmách norků vysvětlující potenciální riziko pro účinnost vakcín. Ministři se shodli na tom, že se jedná o celoevropskou otázku zdraví, nikoliv pouze o otázku dobrých životních podmínek zvířat. Předsednictví vyjádřilo potřebu pokračovat ve vzájemném sdílení informací o této otázce.

/K. Talašová/

Videokonference ministrů pro evropské záležitosti > Rada

Dne 17. listopadu proběhla o týden odložená videokonference ministrů pro evropské záležitosti nahrazující původně plánované formální zasedání této formace. Hlavními tématy jednání byly každoroční dialog Rady o právním státu, příprava nadcházející Evropské rady, rozšíření EU, boj proti antisemitismu, víceletý finanční rámec, legislativní programování a Evropský semestr. ČR byla zastoupena státní tajemnicí pro evropské záležitosti M. Hrdinkovou.

Prvním bodem jednání byla specifická diskuze k prvním pěti zemím v rámci nového každoročního dialogu Rady o **právním státu**. K situaci v ČR Komise sdělila, že v současné době probíhá nebo se připravuje řada důležitých **reforem soudnictví**, včetně reformy státního zastupitelství. Právní a institucionální rámec pro **boj proti korupci** je obecně zaveden, několik důležitých legislativních opatření však na schválení teprve čeká. Pokud jde o pluralitu médií, v ČR je **zaručena svoboda projevu**, jakož i právo na informace, nicméně mediální sektor je stále vystaven rizikům, která souvisejí s ovlivňováním redakčního obsahu ze strany majitelů. Komise závěrem konstato-

vala, že systém brzd a protivah je v ČR zaveden dobře. ČR ve svém vystoupení přivítala zprávu Komise.

Během debaty k přípravě nadcházející **Evropské rady** členské státy obecně podpořily návrh anotované agendy. Přivítaly zejména zařazení bodu ke covid-19, jakož i pravidelné videokonference lídrů na toto téma. Většinou členských států bylo označeno jako hlavní téma nadcházející Evropské rady klima.

Zatímco ambiciózní tábor jako obvykle apeloval na přijetí rozhodnutí o navýšení cílů ke snížení emisí do roku 2030 o nejméně 55 procent a na to, aby vodítka Evropské rady nebyla příliš detailní a nepředjímla legislativní proces v rámci Rady, druhý tábor včetně ČR naopak volal po tom, aby Evropská rada nečinila jen rozhodnutí o navýšení cíle, ale zaměřila se také na to, **jak jej bude možné naplnit**.

V oblasti **rozšíření EU** dosud nebylo dosaženo shody ohledně negociačních rámců. Většina členských států vyzvala k tomu, aby se co nejdříve vyřešila bilaterální záležitost Bulharska /Pokr. na s. 5/

ve prospěch celé EU, kdy je opět ve hře její důvěryhodnost a evropská perspektiva pro **Albánii i Severní Makedonii**.

V následné stručné debatě k boji **proti antisemitismu** bylo zdůrazněno, že rostoucí antisemitské a další xenofobní útoky představují vážný problém a je třeba ho řešit napříč různými politikami na různých úrovních.

Německé předsednictví posléze shrnulo aktuální stav projednávání víceletém finančním rámci a balíčku obnovy.

Informovalo o dosažení předběžné dohody s Parlamentem. Naprostá většina členských států ocenila **práci německého předsednictví** a jím dosažený výsledek v jednání s Parlamentem. Pouze Maďarsko a Polsko dále trvaly na tom, že dosažený kompromis ke kondicionalitě vlády práva není v souladu se závěry červencové Evropské rady, není zajištěna garance právní jistoty a objektivního uplatňování mechanismu.

/R. Franěk/

Neformální videokonference ministrů zahraničních věcí > Rada

Ve čtvrtek 19. listopadu proběhla **neformální videokonference ministrů zahraničních věcí**. **Hlavním tématem jednání byl multilateralismus, ministři se ale také široce věnovali důsledkům zvolení nového amerického prezidenta pro transatlantické vztahy. V závěru proběhla krátká výměna názorů s palestinským ministrem zahraničí. Za Českou republiku se videokonference účastnil ministr zahraničí Tomáš Petříček.**

V úvodu jednání v rámci bodu k aktuálním otázkám ministři zahraničí diskutovali především o budoucích **vztazích s novou americkou administrativou** po proběhlých prezidentských volbách. Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borrell informoval, že toto téma bude hlavním diskuzním bodem pro sincového jednání a že Komise připravuje k transatlantické agendě vlastní dokument.

V rámci hlavního diskuzního bodu k **multilateralismu** ministři kladli důraz zejména na nutnost hájení hodnot základních hodnot multilateralismu, zachování a podporu mezinárodního řádu založeném na pravidlech a důležitost role OSN. Někteří také zmiňovali potřebu reformy multilaterálních organizací.

Během neformální **diskuze s ministrem zahraničí Palestinské autonomie** Riyadem al Malkím se vysoký představitel vyslovil pro brzké uskutečnění palestinských voleb a ocenil probíhající normalizaci vztahů Izraele s arabskými zeměmi. Palestinský ministr vyzval EU ke konkrétním opatřením vůči Izraeli, aby upustil od pokračování rozšiřování osad. Vystupující ministři apelovali na nutnost vnitropalestinského usmíření, uskutečnění voleb a důležitost pokračování mírového procesu směrem ke dvoustátnímu řešení.

Neformální videokonference ministrů pro vnitřní trh a průmysl > Rada

Ve čtvrtek dne 19. listopadu se za účasti **místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy Karla Havlíčka konalo neformální videokonferenční jednání ministrů pro vnitřní trh a průmysl. Hlavním bodem jednání byla politická diskuze na téma oživení a zelené transformace evropského průmyslu.**

Jednání zahájil za německé předsednictví ministr ekonomických záležitostí a energetiky Peter Altmaier, který připomněl nově přijaté závěry Rady k průmyslu a hlavní témata aktuální diskuze. Zdůraznil přitom potřebu **zajistit konkurenceschopnost evropského průmyslu**

v kontextu globální soutěže, zabývat se tématem úniku uhlíku a provést transformaci energeticky náročných průmyslových odvětví. Komise v tomto směru navrhne nová opatření například ohledně recyklace elektronických zařízení nebo průkazu k obsahu látek ve výrobcích.

Samotná diskuze se týkala otázek k prioritám revize Průmyslové strategie EU, opatřením k zajištění transformace průmyslu při zachování jeho konkurenceschopnosti a možnostem posílení evropské průmyslové spolupráce. /B. Fajnorová s využitím materiálů MPO/

Neformální videokonference ministrů pro kosmickou politiku > Rada

Dne 20. listopadu se konalo **neformální jednání ministrů pro kosmickou politiku. Na jednání ministrů EU navázalo krátké zasedání ministrů Evropské kosmické agentury (ESA). ČR byla na jednání zastoupena Janem Sechterem, náměstkem pro řízení Sekce nesilniční dopravy a mezinárodních vztahů.**

V první části jednání diskutovali ministři **úlohu evropského vesmírného průmyslu** na mezinárodních trzích. Zabývali se především otázkami klíčového významu pro budoucnost vesmírné politiky, počínaje otázkou správy vesmírného provozu, financování kosmických aktivit, ochrany práv duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti. Dle jejich diskuse je třeba pokračovat v dalším zlepšování evropských vlajkových lodí Galileo a Copernicus, zamyslet se nad způsobem zajištění strategického přístupu do vesmíru, podporovat inovace a New Space.

Některé členské státy se vyjádřily i k otázce vyjednávání budoucí rámcové dohody o finančním partnerství mezi Komisí a Evropskou kosmickou agenturou a vyzvaly k její větší vyváženosti.

Ve druhé části videokonference diskutovali společně ministři EU a ESA otázku evropského příspěvku při stanovování klíčových principů pro **globální kosmickou ekonomiku**. Více než kdy jindy je kosmický průmysl mezinárodně propojen a vyznačuje se silnými vzájemnými závislostmi. Je proto třeba vzájemné koordinace mezi evropskými aktéry v multilaterálních jednáních na globální úrovni, jinak bude pro Evropu obtížné udržet tempo se svými konkurenty. Mnoho delegací se vyslovilo pro modernizaci mezinárodního kosmického práva, které by se mělo adaptovat na nové procesy a na New Space. /B. Fajnorová s využitím materiálů MD/

Dohoda o Zdravotní unii > Parlament

V pátek 13. listopadu přijal Evropský parlament svůj postoj k prosazovanému návrhu Evropské komise „EU pro zdraví“. Koronavirová krize ukázala, že EU potřebuje účinný program, který by pomohl evropským zdravotnickým systémům, aby dokázaly lépe čelit budoucím zdravotnickým hrozbám. Ve svém postoji schválili poslanci navýšení rozpočtu programu na 5,1 miliard eur v rámci dlouhodobého rozpočtu Unie.

Navržený program „EU pro zdraví“ má EU důkladněji připravit na přeshraniční zdravotní hrozby a zvýšit odolnost evropských zdravotnických systémů. Program má také do budoucna zajistit lepší funkčnost unijní spolupráce ve sféře zdravotnictví a zřízení komunikačního portálu pro veřejnost s cílem bojovat proti dezinformacím umožňující sdílení důležitých informací. Poslanci také vyzvali k rozšíření mandátu Evropského střediska pro kontrolu nemocí (ECDC) a Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA). Návrh nového programu „EU pro zdraví“

přichází v době, kdy koronavirová krize poukázala na slabiny národních zdravotnických systémů. Program by měl podpořit vytvoření systému pro monitorování nedostatků léčivých přípravků, vakcín a dalších zdravotnických potřeb na evropské úrovni. V této souvislosti by se omezila závislost dodavatelských řetězců na třetích zemích.

Poslanci také zdůraznili důležitost zavedení „European eHealth Record“, který by jako evropský zdravotní záznam upozornil na zdravotní rizika spojená s užíváním alkoholu a tabáku a soustředil by pozornost na vytváření spolehlivějších zdravotnických systémů a na využití elektronického zdravotnictví. Aby program mohl účinně fungovat, navrhuje poslanci ustanovení řídicího výboru skládaného se z nezávislých odborníků z oblasti veřejného zdraví. Pro vytvoření tohoto programu jsou poslanci připraveni začít jednání s členskými státy, které by mohlo vést k uvedení programu do funkce na začátku příštího roku. /J. Janek/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice k Pracovnímu programu Komise na rok 2021 (vypracoval Úřad vlády)

Rámcová pozice ke Sdělení Komise - Přípravenost na strategii očkování a zavádění očkovacích látek proti covid-19. (vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví)

Rámcová pozice Digital Finance package (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise - Strategie EU pro udržitelnost chemických látek. (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Program evropských institucí, 24. listopadu až 1. prosince > Informace

Plenární zasedání Evropského parlamentu, 23. až 26. listopadu

Na programu plenárního zasedání jsou práva spotřebitelů, průmyslová strategie, svoboda médií, ale i boj proti bezdomovectví a digitalizace justice

Zasedání Komise, 24. listopadu

Komise se bude věnovat akčnímu plánu EU pro genderovou rovnost a podporu žen v mezinárodních vztazích pro období 2021–2025. Dále se pak bude věnovat akčnímu plánu pro integraci a inkluzi, farmaceutické strategii pro Evropu a evropskému aktu o správě dat. Na závěr se bude kolegium komisařů věnovat akčnímu plánu pro duševní vlastnictví.

Neformální videokonference ministrů pro výzkum, 27. listopadu

Hlavním bodem neformální videokonference bude politická debata k investičním cílům v kontextu nového sdělení Komise k obnově Evropského výzkumného prostoru.

Neformální videokonference ministrů školství, 30. listopadu

V části vzdělávání proběhne politická diskuse, která se zaměří na téma „Formování Evropského prostoru pro vzdělávání a dalšího strategického rámce pro evropskou spolupráci ve vzdělávání a odborné přípravě“.

Videokonference ministrů financí, 1. prosince

Ministři budou jednat o změnách směrnice Rady o spolupráci v oblasti daní.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 410, týden od 16. až 22. listopadu 2020 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz